

Το Βελούχι

Όργανο Επικοινωνίας των Απανταχού Νεοχωριτών • Ιούλιος 2020 • 19ος χρόνος • Αρ. Φύλλου 74 • Διανέμεται δωρεάν

λόγος

ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αγαπητοί συγχωριανοί, αγαπητοί φίλοι

Το φετινό καλοκαίρι θα μας βρει πάλι όλους μαζεμένους στο χωριό να χαιρόμαστε την απλόχερη δροσιά και ηρεμία του.

Και ενώ η θερινή ραστώνη θα κρατεί καλά, ας μην ξεχνάμε να τηρούμε τις γενικές οδηγίες προφύλαξης ιδιαίτερα όσοι θα ανεβοκατεβαίνουν για αγορές σε άλλα χωριά ή θα συγχρωτίζονται με πολύ κόσμο. Υπάρχουν πολλές ευπαθείς ομάδες στο χωριό. Σε αυτό το πνεύμα θα ανασταλούν και οι εκδηλώσεις εορτασμού του δεκαπενταύγουστου που είχαν ξεκινήσει εκ νέου τα τελευταία χρόνια και αποτελούσαν σημείο αναφοράς της καλοκαιρινής μας διαμονής.

Ας είναι.....θα βρούμε άλλους τρόπους να βρεθούμε και να πιούμε το τσιπουράκι μας.

Καλό Καλοκαίρι & υγεία σε όλους.

Ο Πρόεδρος

Κώστας Αθαν. Κραββαρίτης

ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

ΟΙΚΟΠΕΔΟ - ΣΠΙΤΙ

ΠΡΟΣ ΑΓΟΡΑ ή ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ

Πάγιο αίτημα του πολιτιστικού συλλόγου του χωριού είναι η δημιουργία μόνιμου χώρου για τη στέγαση του ίδιου και του αρχείου του. Εάν κάποιος διαθέτει κάποιο χώρο, αγροτεμάχιο ή σπίτι, που θα τον ενδιέφερε να το πουλήσει ή ακόμα καλύτερα να τον διαθέσει για το σκοπό αυτό, ας επικοινωνήσει με το σύλλογο. Θα είναι το τέλος μιας μακράς περιπλάνησης και η αρχή ενός νέου ελπιδοφόρου κεφαλαίου για το χωριό μας.

Για πληροφορίες στα τηλέφωνα:
697 3245900 & 697 9981692

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

του Συνδέσμου των Απανταχού Νεοχωριτών Φθιώτιδας

Τράπεζα Πειραιώς

Αρ. Λογαριασμού

50 4409 4071 254

IBAN ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

GR40 0172 0440 0050 4409

4071 254

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ

“ΤΣΩΝΟΣ”®

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ ΤΚ • 35017

Τηλ 22360 31221 & 22360 31000

Κιν 6974 106567

Γράφει ο Ηλίας Σπυρόπουλος

Όπως όλοι γνωρίζουμε στις παλιότερες εποχές στα ορεινά μέρη της πατρίδας μας δεν υπήρχαν αμαξιτοί δρόμοι.

Οι πρώτοι αυτοκινητόδρομοι, λίαν δύσβατοι άρχισαν να διανοίγονται μετά το 1950.

Μέχρι τότε και ιδιαίτερα πριν το 1947 που έγινε η εκκένωση των χωριών λόγω του εμφυλίου, όλα τα ορεινά χωριά εξυπηρετούνταν από στενούς κακοτράχαλους δρόμους, για να μεταβαίνουν οι κάτοικοι σε άλλα όμορα χωριά ή στις κτηματικές τους περιουσίες, για να τις καλλιεργούν ή να συλλέγουν καρπούς από τα υπάρχοντα καρποφόρα δέντρα κατά βάση, καρυδιές και καστανιές.

Έτσι και στο ορεινό χωριό μας το ΝΕΟΧΩΡΙ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ του σημερινού δήμου ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ, η μετάβαση στα κτήματα, ή η έξοδος από το χωριό για μετάβαση προς άλλα γειτονικά χωριά, γινόταν από στενούς δύσβατους δρόμους, που όλοι τους αναφέρουμε με το όνομα μονοπάτια.

Μετά βέβαια τη διάνοιξη αυτοκινητόδρομου, η επικοινωνία μεταξύ των χωριών άρχισε πλέον να γίνεται με τα αυτοκίνητα. Η μετάβαση όμως στις κτηματικές μας περιουσίες ή και το πέρασμα των ζώων για βοσκή προς τα λιβάδια του ΒΕΛΟΥΧΙΟΥ γινόταν και πάλι καθ' ολοκληρίαν δια μέσου των στενών μας δρόμων, των μονοπατιών κλπ.

Τα χρόνια πέρασαν, η ζωή άλλαξε, τα μονοπάτια σταμάτησαν να χρησιμοποιούνται, όλα έχουν δασωθεί και κάθε διάβασις δια μέσου αυτών έχει καταστεί αδύνατος.

Για το χωριό μας, όπως βέβαια και για τα άλλα χωριά αυτά τα κακοτράχαλα δρομάκια έχουν γράψει μια Ιστορία.

Την Ιστορία της ζωής του χωριού δια μέσου των αιώνων. Τα μονοπάτια αυτά περιπάτησαν γενεές, γενεών των προγόνων μας και άφησαν τα ίχνη της παρουσίας τους στο διάβα τους αυτό.

Και το ερώτημά τους είναι:

«Γιατί αφήσατε να κλείσουν όλοι αυτοί οι δρόμοι, που μας έζησαν, που διατήρησαν

στη ζωή το χωριό μας και τους έχουμε ποτίσει με ιδρώτα; Γιατί σβήσατε μια ολόκληρη ιστορία;»

Εμείς λοιπόν τι πρέπει να τους απαντήσουμε;

«Σεβαστοί μας πρόγονοι, θα κάνουμε προσπάθεια. Θα προσπαθήσουμε έστω και μερικά εξ' αυτών να τους δώσουμε και πάλι ζωή, να τα βαδίζουν και οι νεώτερες γενιές.»

Γ' αυτό πρέπει επίμονα να ζητήσουμε, από την πολιτεία, από τον Δήμο ή από άλλον φορέα, να μας βοηθήσει ώστε να πάρουν και πάλι ζωή αυτά τα ιστορικά δρομάκια. Και αν οι προσπάθειές μας στεφθούν από κάποια επιτυχία, ας δούμε ποια ήταν τα κυριότερα μονοπάτια, που υπήρχαν και εξυπηρετούσαν τους κατοίκους, και όταν έρθει η ώρα ας τα αξιολογήσουμε και ας δούμε σε ποια θα δώσουμε προτεραιότητα. Ας κάνουμε λοιπόν απλή αναφορά και σε όσα θυμάται ο γράφων.

1) Μονοπάτι προς τα βόρεια του χωριού να ξεκινούσε από τον ΑΜΠΛΑ και έφτανε πάνω στο βουνό στα ΜΠΟΥΕΤΙΑ και ΤΡΙΦΥΛΛΙΑ και περνούσε και από τα ενδιάμεσα κτήματα.

Παρακλάδι του κεντρικού μονοπατιού στους μύλους έφτανε στον κοκκινόβραχο και άλλο πιο πάνω οδηγούσε στους ΠΛΑΤΑΝΟΥΣ.

2) Μονοπάτι ανατολικά του χωριού που οδηγούσε στα κτήματα στην τοποθεσία ΑΪ-ΝΙΚΟΛΑ με παρακλάδι προς τα κτήματα στα ΚΟΤΡΩΝΙΑ.

3) Κεντρικό μονοπάτι νότια του χωριού που οδηγούσε στα κτήματα λογιές στην ποταμιά, ΦΣΟΥΛΑ, και το κυριότερο μετά απ' αυτή οδηγούσε δια μέσου της ποταμιάς στο μεγάλο χωριό της περιοχής μας τον Άγιο Γεώργιο. Από τη θέση ΦΣΟΥΛΑ παρακλάδι σημαντικό οδηγούσε στο χωριό Παλαιόκαστρο με το οποίο το χωριό μας είχε σημαντική επικοινωνία.

4) Μικρότερο μονοπάτι στην κορυφή του χωριού που οδηγούσε στο εξωκλήσι μας, τον Άγιο Αθανάσιο.

5) Αλλά και γενικότερα αγροκτήματα, έστω και άγονα και απεριποίητα ακόμη ενώνονταν με το χωριό με μονοπάτια, πολλές φορές παρακλάδια των κυρίων μονοπατιών.

6) Δεν αναφέρθηκε στα κεντρικά μονοπάτια της εποχής προς Μαυρίλο και ΑΪ-ΛΙΑ τα οποία πλέον έχουν καλυφθεί κατά μεγάλο μέρος από τον αυτοκινητόδρομο.

Από αυτά τα μονοπάτια τα κυριότερα επιθυμούμε να διανοίξουμε και πάλι, ώστε να συνεχίσουν και οι νέες γενεές το οδοιπορικό τους σ' αυτά, πάνω στα χνάρια των προγόνων τους όπως τα έχει καταγράψει το ιστορικό γίνεσθαι.

ΛΙΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙΣ ΟΙ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΟΠΗΣ ΠΙΤΑΣ ΣΕ ΛΑΜΙΑ & ΑΘΗΝΑ 2020

Γράφει η Χαϊλά Μερσίνη

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η συνεστίαση και κοπή βασιλόπιτας στη Λαμία τον Φεβρουάριο. Παρόλο που το χωριό μας είχε και φέτος βαρύτατο πένθος, οι Νεοχωριτές τίμησαν την πρόσκληση του Συνδέσμου και προσήλθαν με μεγάλη χαρά. Φάγαμε, ήπιαμε και το βασικότερο ειδικώθηκαμε. Ο Σύνδεσμός διένειμε και τα ημερολόγια για το έτος 2020, τα οποία με ζέση αγόρασαν άπαντες.

Το φλουρί της βασιλόπιτας πέτυχε η κα Φρόσω Αμούτζια. Ο κος Ηλίας Σπυρόπουλος απήγγειλε το κάτωθι ποίημα. Σας ευχαριστούμε που παρευρεθήκατε κι ελπίζουμε το 2021 να είμαστε περισσότεροι.

ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ ΟΙ ΟΜΟΡΦΙΕΣ

*Όταν είμαι στο χωριό τα καλοκαίρια
Τριγυρίζω πρωινά και μεσημέρια
Περπατάω στα δικά μας μονοπάτια
Να χορτάσουν ομορφιές τα δυο μου μάτια*

*Ανεβαίνω στην πηγή του τη μεγάλη
Στην πανέμορφη πλαγιά γεμάτη κάλλη
Σαν δροσιζομαι στο κρύο της νεράκι
Ξεκουράζομαι εκεί στο ισιωματάκι*

*Φτάνω Τριφύλλια και Μπουέτια
Γλυκολάλημα ακούω απ' τα αηδόνια
Του χωριού μου τις πλαγιές κοιτώ αράδα
Και τα μάτια μου χορταίνουν ομορφάδα*

*Κάθε βράδυ στην πλατεία την ωραία
Περνώ την ώρα μου με τους χωριανούς παρέα
Κουβεντιάζοντας και πίνοντας ουζάκι
Στου Αλέκου του Τσιαζίρη, τ' όμορφο το μαγαζάκι*

Ηλίας Σπυρόπουλος
Συνταξιούχος εκπαιδευτικός

Στην Αθήνα, η κοπή της πίτας πραγματοποιήθηκε στο πνευματικό κέντρο της εκκλησίας του Αγίου Ελευθερίου στο Γκύζη. Την πίτα ευλόγησε ο Αρχιμανδρίτης και προϊσταμένος του ναού κ.κ. Βαρνάβας Θεοχάρης, ο οποίος και μίλησε με επαινετικά λόγια γ' αυτή τη μάζωξη και τόνισε ότι τέτοιες συγκεντρώσεις ποτίζουν τις ρίζες της παράδοσης των χωριών μας που είναι το κύτταρο της ύπαρξης της χώρας. Το φλουρί της βασιλόπιτας πέτυχε η κα Βίκη Ελεφάντη. Μέσα σε ατμόσφαιρα χαράς και ευθυμίας και με την αναταλλαγή ευχών απ' άκρου σ' άκρον της αίθουσας, χάρηκαν που ανταμώθηκαν και έδωσαν την υπόσχεση: «ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΚΑΛΗ ΑΝΤΑΜΩΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ».

ΕΝΙΣΧΥΣΑΝ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ & ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Σακελλάρης Κών.	20€	Μανιού Αριστέα	30€
Μαργιώτη Βάσω	20€	Αναγνώστου Ιωάννα	30€

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Ο Αλαφροπάτης Ηλίας και η Νίνα Αναστασιάδου απέκτησαν κοριτσάκι **Να σας ζήσει!**

“Έφυγαν” από κοντά μας

Έφυγε από την ζωή η Πελαγία (Γιούλα) Κουτά

Συλλυπητήρια στην οικογένεια!

Δωρεές και ευχαριστήριο

Στην μνήμη της Πελαγίας Κουτά, σύζυγο του Ιωάννη Κουτά προσέφερα αντί στεφάνου 100€ στην Κιβωτό του Κόσμου.

Στην μνήμη των γονέων ιερέος Βύρωνος Κουτά πρεσβυτέρας Αγάπης Κουτά, καθώς και της συζύγου μου Παναγιώτας Κουτά, προσέφερα 50€.

Για χρώματα στον Γιώργο Θάνο για το βάψιμο της εισόδου της εκκλησίας, καθώς και 120€ για τις μαρμάρινες επιγραφές του Προφήτη Ηλία και του Αγίου Αθανασίου, που αναφέρονται στην χρονολογία της αναστήλωσης των παρεκκλησιών.

Την τοποθέτηση των μαρμαρίνων επιγραφών και το βάψιμο της εισόδου της εκκλησίας το έκανε δωρεάν ο Γιώργος Θάνος. Τον ευχαριστώ και του εύχομαι υγεία κι ευτυχία, σε αυτόν και την οικογένειά του.

Χρήστος Κουτάς

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΑΝΘΙΑ ΚΟΡΔΑ

Η Ευανθία ήταν νοικοκυρά, μια <αφανής> γυναίκα του χωριού, μια αλαφροπατούσα ύπαρξη που γίνονταν ένα με την αρμονία και τα καλά και τα κακά της ζωής.... Μια γυναίκα με κείνο το αιωνόβιο σκαρί των γυναικών του αγώνα και του μόχθου, της υπομονής και της επιμονής....

Με τον Αποστόλη Κόρδα πορεύθηκαν για χρόνια όμορφα αλλά και δύσκολα κι έβλεπες μια αξιοπρεπή διαβίωση με ήθος και δουλεμένες αρχές... Ο αγωνιστής της εθνικής αντίστασης και το άλλο του μισό η Ευανθία. Ο ένας για τον άλλον.

Πολλές ιδιότητες, σπάνιες για τις γυ-

ναίκες της σύγχρονης εποχής. Σύντροφος, αγρότισσα, τσοπάνισσα, νοικοκυρά, μαγειρίσσα, άνθρωπος... Μοσχομύριζε η γειτονιά με την πίτα της, τα γιαιπράκια της, τα μαγικά της φίλτρα. Λαμποκόπαγε η αυλή της από την σκούπα της πρωί - βράδυ. Ευωδίαζαν τα κήπια της από τα ζαρζαβατικά της. Και στα δύσκολά μας πάντα πρώτη να δώσει ένα κομμάτι αγάπης από την καρδιά της, μια σταγόνα ελπίδας ...

Όταν χόρευε μπροστά τον Μαργιωτέικο χορό στο πανηγύρι της Παναγιάς έσπαζε το κορμί της σα νύφη που καμαρώνει με σεμνότητα και με καμάρι μαζί.

Έμαθα ότι έφυγε σιωπηλά, αθόρυβα και τότε κατάλαβα την αξία της. Έκλεισε ένας μεγάλος κύκλος. Απλότητα με μεγαλείο. Ύπαρξη με ταπεινότητα. Πορεία χωρίς τίτλους αλλά με ευωδιές ανθρωπιάς και απόηχους αγάπης. Η Ευανθία μας άφησε δυστυχώς. Την χάσαμε. Και μαζί της χάθηκε η Γυναίκα του Νεχωριού!

Τζένη Κουράντου

Το Βελούχι

Έκδοση του Συνδέσμου Απανταχού Νεοχωριτών
«Παναγία η Γλυκοφιλούσα»

Ιδιοκτήτης: Σύνδεσμος Νεοχωριτών Τυμφρηστού Φθιώτιδας

Συντακτική Επιτροπή

Κ. Κατσαρή • Email: ntinakatsari@yahoo.gr - Β. Ελεφάντη • Email: paraskevielefanti@gmail.com - Μ. Χαϊλά • Email: chailamr@windowslive.com

και από Λαμία ο Ηλίας Σπυρόπουλος - Στοιχειοθεσία : Ν.Γκωσές

Εκτύπωση • Συσκευασία: Ν.Γ.Χριστόπουλος Α.Ε.Β.Ε Βυζαντίου 3, Ναύπλιο

ΟΙ ΕΠΙΔΗΜΙΕΣ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 18ου ΑΙΩΝΑ

Γράφει η Βίκη Ελεφάντη

Πρόσφατα ο πλανήτης μας πιάστηκε εξαπίνης από μια πρωτοφανή πανδημία που άφησε πίσω της αποδεκατισμένες ανθρώπινες ζωές και οικονομίες. Κανένα μέρος του κόσμου, ανατολικό ή δυτικό, οικονομικά προηγμένο ή αναπτυσσόμενο, δεν έμεινε ανεπηρέαστο. Για τους περισσότερους από εμάς ήταν μια πρωτόγνωρη εμπειρία, για την παγκόσμια ιστορία όμως ήταν ένα ακόμα κεφάλαιο πανδημικής κρίσης, σαν την πανώλη του 14ου αιώνα, τη χολέρα στις αρχές του 19ου αιώνα, την ισπανική γρίπη στις αρχές του 20ου αιώνα ή τον «λοιμό των Αθηνών» τον 5ο αιώνα π.Χ, για να αναφερθούμε και λίγο στα δικά μας. Έχουμε γίνει πιά ειδικοί σε αυτόν τον τομέα!

Με αφορμή την πρόσφατη αυτή εμπειρία, παραθέτουμε ένα ενδιαφέρον κείμενο που εντοπίσαμε στον διαδικτυακό ιστότοπο <https://fthiotikos-tymfristos.blogspot.com/2015/01/>. Συγγραφέας του ο Λεωνίδας Καρφής, σε επιμέλεια Τάκη Ευθυμίου. Αναφέρεται σε αντίστοιχα φαινόμενα πανδημιών που έπληξαν την περιοχή του Τυμφρηστού.

Ελπίζουμε ότι το μικρό αυτό αφιέρωμα θα δώσει το έναυσμα σε πολλούς από τους -γρηαιότερους- συγχωριανούς μας να καταγράψουν και να μας μεταφέρουν τις δικές τους εμπειρίες και ιστορίες σχετικά με το τρόπο αντιμετώπισης των δύσκολων ασθενειών τις δεκαετίες που η διαθέσιμη ιατροφαρμακευτική περιθαλψη, υπολείπονταν των σημερινών δυνατοτήτων.

Οι επιδημίες του 18ου αιώνα

Από τις αρχές του 18ου αιώνα και για συνεχείς δεκαετίες, η ιστορία λέει ότι πολλές περιοχές της Ελλάδας δοκιμάστηκαν σκληρά από τα θανατικά, όπως ονομάστηκαν οι επιδημίες της βλογιάς και της πανούκλας.

Το φονικό το μεγάλο ήταν τέτοιας έκτασης, ώστε προκάλεσε τεράστια μείωση του πληθυσμού. Από το φόβο της μετάδοσης οι άρρωστοι εγκαταλείπονταν και οι νεκροί έμεναν άταφοι. Ξεκληρίστηκαν πολλές οικογένειες, οι πόλεις έφθιναν και πολλά χωριά ερημώθηκαν και εξαφανίστηκαν. Οι διασωθέντες αναγκάστηκαν να ανασυγκροτήσουν τα χωριά τους ή και να ιδρύσουν καινούρια, εγκαταλείποντας τους μολυσμένους από τις επιδημίες παλιούς οικισμούς τους.

Ο Δ. Τόλης, Αξιωματικός ε.α. από το Καροπλέσι Ευρυτανίας, έγραψε, για τις θανατηφόρες επιδημίες της βλογιάς και της πανούκλας του 18ου αιώνα: «...**οι κάτοικοι των χωριών, στην προσέγγιση των επιδημιών, τρέπουν εις φυγή φωνάζοντας, φωτιά να τις κάψει και διασκορπίζονται στα βουνά και στα δάση, αλλά δεν διασώζονται, τα πτώματα των νεκρών έμεναν άταφα και**

τρώγονταν από τους χοίρους... από τις επιδημίες αυτές καταστράφηκαν ολόκληρα χωριά και οι εναπομείναντες κάτοικοι δεν επέστρεψαν έκτοτε σ' αυτά».

Οι φονικές επιδημίες εκδηλώθηκαν το 1701 και συνέχισαν και κατά τα επόμενα έτη 1717, 1728, 1739, 1742, 1754, 1771, μέχρι το τέλος περίπου του 18ου αιώνα, αποδεκατίζοντας κάθε φορά τους κατοίκους ολόκληρων περιοχών της Ελλάδας.

Οι επιδημίες στην περιοχή Τυμφρηστού

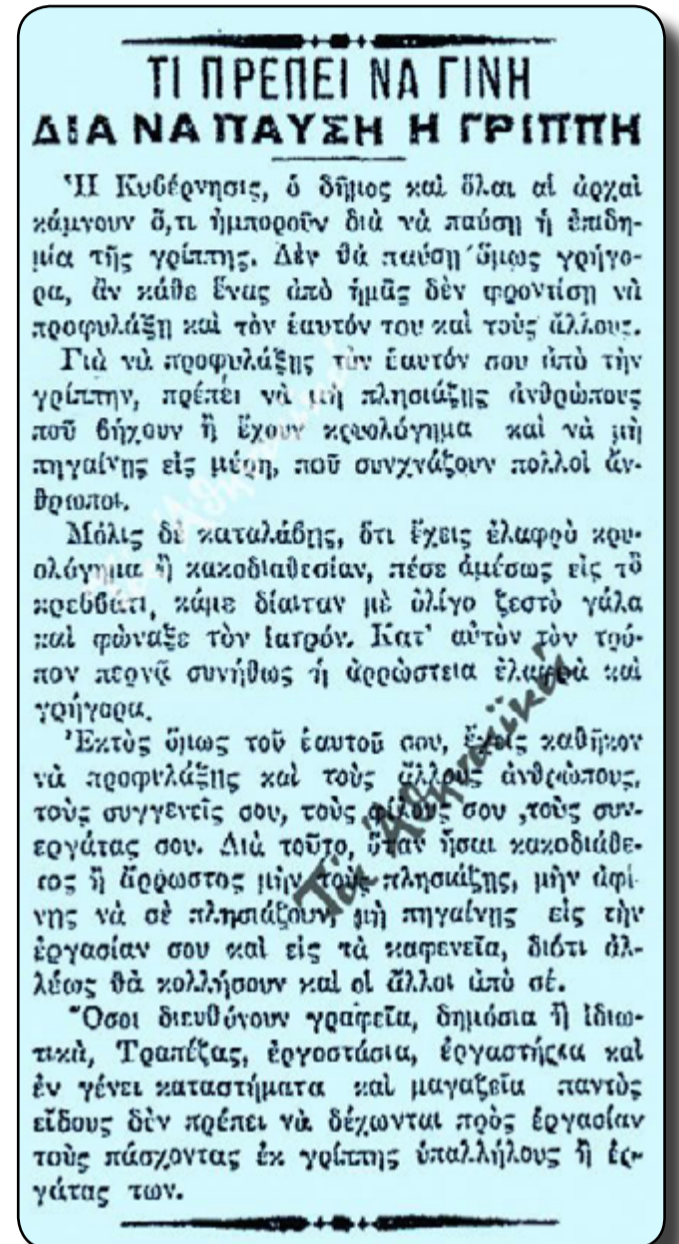
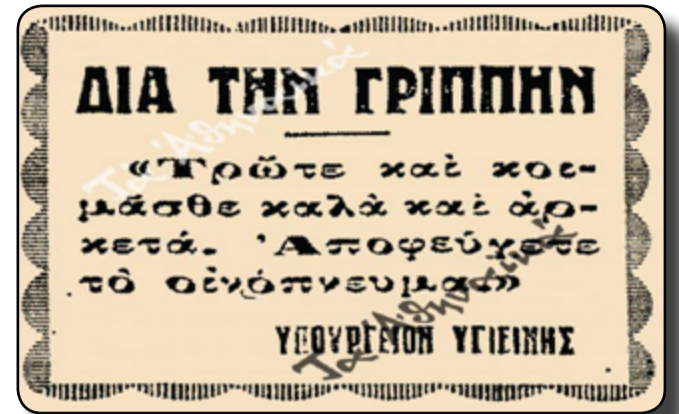
Οι επιδημίες της βλογιάς και της πανούκλας του 18ου αιώνα έπληξαν και την περιοχή Τυμφρηστού και αποδεκάτισαν τον πληθυσμό των χωριών της. Οι κάτοικοι, κάθε φορά που εκδηλώνονταν το μεγάλο φονικό, εγκατέλειπαν τα σπίτια τους και κατέφευγαν στα Μαντριά τους ή σε άλλες δασώδεις περιοχές, όπου και παρέμεναν ώσπου να περάσει το θανατικό. Για να αποτρέψουν την μετάδοσή τους, απέφευγαν να φέρνουν στα χωριά υφάσματα, ντύνονταν με δέρματα ζώων και δεν παντρεύονταν από ξένα χωριά.

Ο πατρο-Κοσμάς, που πέρασε από τα χωριά Τυμφρηστού, το 1779, συνέστησε στους κατοίκους να κάνουν δεήσεις και λιτανείες και να κτίσουν εκκλησίες Αγίων, που έχουν το χάρισμα να θεραπεύουν τις επιδημίες. Έτσι, κτίστηκαν σε όλα τα χωριά εκκλησίες και εξωκλήσια της Αγίας Παρασκευής προχέει ιάματα, του Προφήτη Ηλία αποδιώκει τας ασθενείας και λεπρούς καθαρίζει και του Αγίου Χαράλάμπους όπου βρίσκονται τεμάχια από τα λείψανά του ή όπου τον εορτάζουν και τιμούν το μαρτύριό του δεν υπάρχει πείνα και πανούκλα και άλλες λοιμικές νόσοι, υπάρχει ειρήνη, αφθονία καρπών, θεραπεία νόσων και άφεση αμαρτιών.

Με τις επιδημίες του 18ου αιώνα πιθανότατα να συνδέονται και μερικά από τα τοπωνύμια περιοχών των χωριών Τυμφρηστού, όπως Κατοαρίνα, Πλιάνη, Παλιού, Κρέτση, Μανώλη, κλπ. Οι τοπωνυμίες αυτές πιθανότατα να προέρχονται από ονόματα κατοίκων που κατέφυγαν στις τοποθεσίες αυτές με τις οικογένειές τους για να διασωθούν ή και πέθαναν εκεί από τις επιδημίες.

Οι φασίλιες των χωριών το 1805

Και όταν οι θανατικές επιδημίες, με τις δεήσεις και λιτανείες και τις πρεσβείες των Αγίων αποδιώχθηκαν και τα χωριά καθαρίστηκαν, οι κάτοικοι επέστρεψαν και έμειναν πλέον οριστικά στα σπίτια τους. Στο τέλος του 18ου αιώνα, ο πληθυσμός των περισσότερων χωριών περιοχής Τυμφρηστού, που διασώθηκε από τις επιδημίες, δεν ξεπερνούσε, όπως αναφέρει ο περιηγητής Πουκεβίλ, τις «20 φασίλιες».

Η ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΕΛΛΗΝΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ του Δημήτρη Μανιού

Ο Δημήτρης Μανιός, ήταν μέλος πολυμελούς οικογένειας στα ορεινά της Ρούμελης που η ζωή κινείται με τον αργό ρυθμό των εποχών. Σημαδεύονται τότε, τότε από τις γιορτάδες των αγίων δηλαδή Χριστούγεννα, Πάσχα, Δεκαπενταύγουστο.

Οι κάτοικοι του χωριού προσπαθούν να αποσπάσουν τροφή από τις γεμάτες πέτρες βουνοπλαγιές του χωριού τους. Όμως όσοι κατάφεραν να ξεφύγουν από αυτά τα βουνά, πουθενά δεν βρήκαν άλλο τόπο τόσο όμορφο.

Έτσι και ο πρωταγωνιστής του διηγήματος Δημήτρης Μανιός έφυγε από το χωριό στα δέκα πέντε χρόνια του. Η οδύσσεια της ζωής, τον έφερε πρώτα στον Πειραιά όπου δούλευε σε μια ταβέρνα. Στην συνέχεια από το πουρμπουάρ των πελατών μάζευε τα έξοδα για το μεγάλο ταξίδι στην Αμερική.

Ο Δημήτρης Μανιός είχε μεγάλο πλούτο προσόντων: Ήταν πολύ εργατικός, πολύ τυπικός προς τρίτους, πολύ οικονομικός και πολύ κοινωνικός. Στην ΑΜΕΡΙΚΗ έφτασε με 37 δολάρια. Έκανε ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΚΗ ζωή και κατάφερε μαζί με ένα φίλο του να ανοίξει ρεστοράν στο Ντιτρόιτ της ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Ο Δημήτρης δούλευε δεκάξι ώρες την ημέρα, έτσι κατόρθωσε να συντηρεί τόσο τον εαυτό του, αλλά να στέλνει χρήματα στην πολυμελή οικογένειά του. Η Σάττιρα είναι ευγενής έννοια, ο Δημήτρης την είχε έμφυτη. Δεν είχε αθυροστομία. Οι ατάκες που χρησιμοποιούσε έφερναν γέλιο. Λάτρευε την μουσική, ήταν καλλίφωνος, του άρεσε το γλέντι. Η σύζυγός του ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ το γένος Ζαμπίκου γέννησε 2 θυγατέρες την ΑΣΠΑΣΙΑ και την ΑΓΓΕΛΙΚΗ. Το σπίτι του Δημήτρη είναι στην πλατεία του χωριού δώρο Αρχοντικό. Το 1947 ο Ελληνικός Στρατός απεφάσισε να εκκενώσει τα ορεινά χωριά και υποχρεωτικά και το ΝΕΟΧΩΡΙ. Από εδώ και πέραν αρχίζει ΝΕΑ ΟΔΥΣΣΕΙΑ για την οικογένεια και για όλους τους κατοίκους του χωριού. Αρχίζει η ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ. Ο Βίαιος Ξεριζωμός εκεί που μαζεύεις ότι μπορείς, ότι καταφέρεις να σκεφτείς, ότι είναι σε

θέση να σηκώσεις, ότι σε αφήνουν να πάρεις και κρατώντας ένα Γέρο πατέρα και μια Γριά Μάνα, προσπαθείς να σωθείς. Να σωθείς από την Φωτιά που καίει ότι υπήρχε μέχρι χθες και απειλεί με το χειρότερο τρόπο το αύριο.

Η αναζήτηση ενός πιάτου φαγητό στο τραπέζι της οικογένειας έστω και αν είναι λίγο είναι σημαντικό. Οι περισσότεροι κατέληξαν στην Λαμία. Ο Δημήτρης Μανιός ήρθε στην ΑΘΗΝΑ. Κάποια μέρα ο Δημήτρης είτε στην ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ: Ζούμε πολλά χρόνια μαζί. Τώρα παραδέχομαι πόσο τυχερός είμαι που σ' έχω γυναίκα μου. Η Μαργαρίτα συγκινηθήκε δάκρυσε και κούνησε το κεφάλι. Σε αυτή την χώρα ξεχνάμε πολύ εύκολα. Εκτός από ορισμένα αντικείμενα που μέινανε και που θυμίζουν στους επιζώντες, την βίαη προσφυγιά του Νεοχωριού.

Το Αμερικάνικο Γραμμόφωνο του Δημήτρη που το πήρε μαζί της η Αντιγόνη Παλιούρα και έτσι σώθηκε. Η Αντιγόνη Παλιούρα εκτός από την αγάπη που είχε για το χωριό της, είχε και την φιλοδοξία την ανάπτυξης από τα νέα μέλη της γενιάς μας.

Ο Γράφων ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
Τέως Διευθυντής ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Φθινόπωρο στο Χωριό

Φθινόπωρο και φεύγουν τα πουλιά
Ένα σμήνος πουλιών κατευθύνεται προς το νοτιά
Να πάνε σε μέρη μακρινά
Να χτίσουν την καινούργια τους φωλιά.

Η φύση άλλαξε μορφή,
φόρεσε την πολύχρωμη φθινοπωρινή στολή.
Τα φύλλα βράφονται κίτρινα και μαβιά.
Στολίζοντας πίνακες ζωγράφων και τοίχους στο σχολεία

Τα φύλλα πέφτουνε από τα κλαδιά
και παιχνιδίζοντας με τον τρελό νοτιά
πέφτουνε κάτω στη γη,
αφήνοντας μια περιέργη οσμή.

Μέσα στη φθινοπωρινή νυχτιά
Το όνειρα γίνονται μελαγχολικά.
Σβήνονται πάντα πριν ξημερώσει και
μαραίνονται τα λούλουδα
Που έχεις μέσ' την καρδιά.

Μια νεοχωρίτισσα απ' τον παλιό καιρό,
καθόταν μπρος τον αργαλειό,
υφαίνοντας κουβέρτα πλουμιστή,
που θα την έστρωνε κάποια ξεχωριστή γιορτή.

Οι χωριανοί μαζεύουν την φθινοπωρινή σοδειά,
καρύδια, κάστανα και οπωροκηπουρικά
Εκτός από τα εσπεριδοειδή
Που καλλιεργούσαν την παλιά εποχή.

Οι χωριανοί φεύγουν απ' το πανέμορφο χωριό
Αφήνοντας το έρημο και μοναχό,
με μόνο φύλακα πιστό,
τον Φάνη μας τον Κολοβό!

Ασπασία Μανιού Μαρκοπούλου

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΦΙΛΙΑ

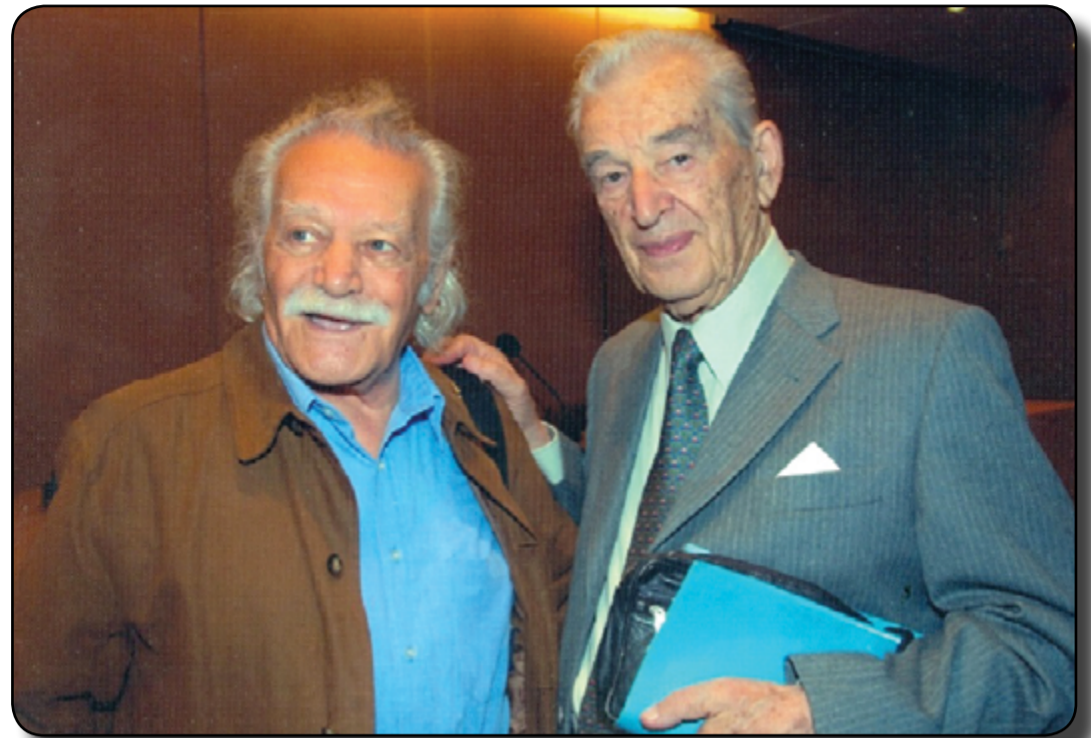
Γράφει η Βίκη Ελεφάντη

Μια πραγματική και ανιδιοτελής φιλία ένωνε τον Χαρίλαο Μηχιώτη και τον Μανώλη Γλέζο.

Στις 25 Οκτωβρίου 2006 στη Στοά του Βιβλίου στην Αθήνα με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου του Χαρίλαου Μηχιώτη, "ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ-Από την απελευθέρωση 1944 στην τραγωδία του Δεκέμβρη και στη Βάρκιζα", ο Μανώλης Γλέζος, ο οποίος πέθανε πριν από λίγους μήνες, στις 30 Μαρτίου 2020, χαιρέτισε την εκδήλωση ως παλιός φίλος και συναγωνιστής του. Παραθέτουμε το ντοκουμέντο αυτό ως φόρο τιμής σε μία μεγάλη πολιτική και κοινωνική προσωπικότητα της Ελλάδας που με έναν άγνωστο -για τους περισσότερους από εμάς- τρόπο συνδέθηκε με το χωριό μας και μάλιστα με δεσμά στενής φιλίας. Από τα παραθέματα της εισαγωγής του Μανώλη Γλέζου κρατώ το ακόλουθο, διότι ταιριάζει πολύ στο άγονο και φτωχικό χωριό μας που η δύναμή του υπήρξε από παλιά η μόρφωση των κατοίκων του, αλλά και των πολυάριθμων δασκάλων του που επέλεξαν να υπηρετήσουν την εκπαίδευση από όλες τις βαθμίδες.

.....Και τα λέω αυτά γιατί τώρα, την ώρα αυτή, οι δάσκαλοι τους οποίους έχουμε αφήσει να διαπαιδαγωγήσουν και όχι μονάχα να μεταφέρουν γνώσεις, αλλά, πολύ περισσότερο, να διαπαιδαγωγήσουν τη νεολαία μας, όπως οι δάσκαλοι εκείνοι είχαν διαπαιδαγωγήσει, έτσι και σήμερα κάνουν έναν αγώνα οι δάσκαλοι. Κι εμείς όλοι ξεχνάμε ότι ο δάσκαλος είναι και παιδαγωγός, είναι και ψυχολόγος, είναι και μεταφορέας γνώσεων, είναι τα πάντα και κανονικά θα έπρεπε να παίρνει μεγαλύτερο μισθό και από αυτό του καθηγητή Πανεπιστημίου. Αυτό το αγνοούμε την ώρα που εναποθέτουμε τα παιδιά μας στο κοινωνικό στρώμα των δασκάλων.....

Η φωτογραφία αυτή δημοσιεύτηκε στο ιστότοπο <https://tvstar.gr/blogs-articles> Αναρτήθηκε από τον Σεραφείμ Μηχιώτη, γιο του Χαρίλαου.

ΝΕΡΟ ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ

Γράφει η ΝΤΙΝΑ ΚΑΤΣΑΡΗ

Το νερό, οι πηγές μας, τα υπέροχα βουνά μας, αποτελούν βασικά στοιχεία για την ανάπτυξη ενός τόπου και για τη διατήρηση της ισορροπίας στη φύση. Παρά το ότι είναι πόρος ανανεώσιμος, η υπερβολική του χρήση από τον άνθρωπο κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων του, οδηγεί σε σημαντική μείωση της διαθέσιμης ποσότητας νερού, ενώ η ποιότητά του έχει ήδη σαφώς υποβαθμιστεί.

Περισσότεροι από 1 δισεκατομμύριο άνθρωποι δεν έχουν εξασφαλισμένη πρόσβαση σε πόσιμο νερό, ενώ πάνω από 2,4 δισεκατομμύρια άνθρωποι κινδυνεύουν από την έλλειψη βασικών προϋποθέσεων υγιεινής. Οι ελλείψεις αυτές, συνδυαζόμενες με την κατάρρευση της φυσικής κατάστασης των υδάτινων οικοσυστημάτων του πλανήτη, έχουν οδηγήσει σε αυξανόμενες κοινωνικές και πολιτικές συγκρούσεις σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στον 20ο αιώνα, η προσπάθεια του ανθρώπου να κυριαρχήσει στη φύση οδήγησε σε διαχειριστικές πρακτικές, που σαν αποκλειστικό τους στόχο είχαν την άντληση και εκμετάλλευση των υδάτινων αποθεμάτων. Οι προσπάθειες ενίσχυσης της προσφοράς νερού βασίστηκαν κυρίως στην κατασκευή μεγάλων υδραυλικών έργων, επιχορηγούμενων από το δημόσιο τομέα. Τα έργα αυτά συντέλεσαν στην αλόγιστη χρήση των υδάτινων πόρων.

Από την άλλη μεριά, η ατομιστική προσέγγιση στη διαχείριση των υπογείων υδάτων οδήγησε στην έλλειψη μιας συλλογικής ορθολογικής πολιτικής διαχείρισης, που έχει σαν συνέπεια την διατάραξη του κύκλου του νερού και της υποβάθμισης των υδάτινων οικοσυστημάτων. Όλα αυτά προέρχονται από τα αποτελέσματα των μεγάλων υδραυλικών έργων, της ποσοτικής μείωσης και ρύπανσης των υδάτων και της αποξήρανσης των υδροβιοτόπων.

Οι επιπτώσεις αυτές διαφαίνονται, στη δημόσια υγεία σε παγκόσμια κλίμακα, και ειδικότερα στις αναπτυσσόμενες χώρες και στις φτωχότερες κοινωνίες που είναι ακόμα πιο δραματικές.

Ακόμη είναι και οι κοινωνικές συγκρούσεις που πηγάζουν, μεταξύ άλλων, από την έλλειψη σεβασμού προς το δικαίωμα του ανθρώπου στην πρόσβαση σε στοιχειώδεις υπηρεσίες νερού ή την αναγκαστική μετακίνηση πληθυσμών εξαιτίας των μεγάλων υδραυλικών έργων.

Και το βασικότερο η κρίση διαχείρισης, διοίκησης, ως αποτέλεσμα της έλλειψης συναίνεσης ως προς τις αρχές και τις ηθικές αξίες οι οποίες θα πρέπει να διέπουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών διαχείρισης υδατικών πόρων, και της ανίσχυρης θέσης των πολιτών σε κοινωνικά συστήματα που αδυνατούν να προωθήσουν την κοινωνική συμμετοχή στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο αυτών των πολιτικών.

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

Στο επίκεντρο μιας επένδυσης για εμφιάλωση νερού, βρέθηκε το χωριό του Μαυρίλου. Τα νερά του, πηγάζουν από την κορυφή του Βελουχιού και είναι γνωστά για την υψηλή ποιότητά τους και για τον πλούτο που προσφέρουν στο φυσικό περιβάλλον της Ευρυτανίας και της Δυτικής Φθιώτιδας, των οποίων επηρεάζουν την βιοποικιλότητα και το κλίμα. Η Δημοτική αρχή της Μακρακώμης σκοπεύει να παραχωρήσει την βασική πηγή του χωριού σε ομογενή που θέλει να προχωρήσει στη δημιουργία μονάδας εμφιάλωσης. Δεν βρήκε όμως σύμφωνους αρκετούς από τους κατοίκους του χωριού.

Η απόφαση επίσης δεν βρήκε συμμάχους ούτε στην αντιπολίτευση του Δήμου Μακρακώμης και καταψηφίστηκε, με το σκεπτικό ότι δεν θα παρείχε καμία εξασφάλιση για τον Δήμο, σε περίπτωση που προχωρούσε η επένδυση. Οι κάτοικοι επίσης αντιδρούσαν στην ελλιπή ενημέρωση, ενώ υποστηρίζουν πως στην εισήγηση δεν περιγράφονται αντισταθμιστικά οφέλη για την κοινότητα.

Τελικά, σύμφωνα με απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, ακυρώθηκε η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μακρακώμης που αφορούσε την επένδυση στο Μαυρίλο για εμφιάλωση νερού από την φυσική πηγή «Κεφαλόβρυσο» ή «Γκούρα». Η Δημοτική Αρχή θα επανέλθει για την επένδυση αυτή, με νέα πρόταση.

Ευχόμαστε ότι είναι να γίνει, να είναι για το καλό του τόπου και για μια αειφόρο ανάπτυξη ολόκληρης της περιοχής.

